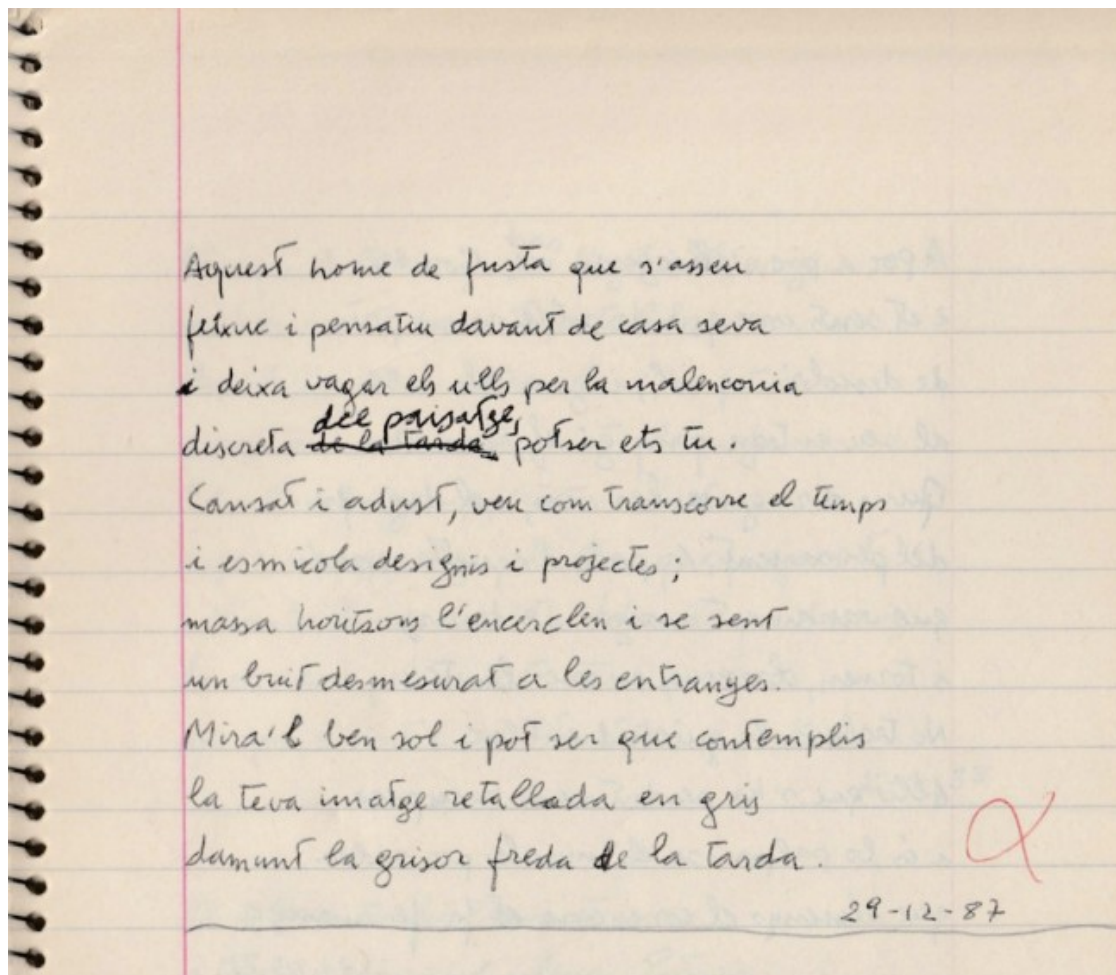

Aquest home de fusta

Feia disset anys que li havien diagnosticat esclerosi múltiple

A la secció *La llibreta de Miquel Martí i Pol*, (<http://www.catorze.cat/grans/temes/1114/llibreta/miquel/marti/pol>) feta a Catorze amb la col·laboració de la Fundació Miquel Martí i Pol (<http://miquelmartiipol.cat/>) i la Diputació de Barcelona (<http://www.diba.cat/ca>), cada mes publiquem un document que fins ara ha estat inèdit: un poema seu original (amb la seva lletra o la de la seva màquina d'escriure, amb el color del paper vell), que ens permetrà entrar a l'espai més íntim del poeta: el lloc des d'on mirava i escrivia el món i la vida. Per submergir-nos-hi encara més, Montse Caralt, directora de la fundació del poeta de Roda de Ter, ens explica en quin context van néixer els versos d'*Aquest home de fusta*.

Aquest home de fusta que s'asseu
feixuc i pensatiu davant de casa seva
i deixa vagar els ulls per la malenconia
discreta del paisatge, potser ets tu.

Cansat i adust, veu com transcorre el temps
i esmicola designis i projectes;
massa horitzons l'encerclen i se sent
un buit desmesurat a les entranyes.
Mira'l ben sol i pot ser que contemplis
la teva imatge retallada en gris
damunt la grisor freda de la tarda.

L'home de fusta

«Potser ets tu» o potser soc jo. Potser soc jo en els ulls de Miquel Martí i Pol, o potser és el mateix Miquel Martí i Pol que es contempla, «ben sol». «Aquest home», en Miquel, se sent feixuc i pensatiu, com tots ens hi sentim algun dia, en certs moments de la vida. Pensatiu, pensativa. Tots ho estem, com l'home del poema. Feixuc, sí, i a més «cansat i adust», que veu com «transcorre el temps i esmicola designis i projectes». Encara més, aquest home, -potser tu, potser jo-, sent «un buit desmesurat a les entranyes».

Aquell desembre de farà trenta-un anys (1987), Miquel Martí i Pol vivia amb Montserrat Sans, amb qui s'havia casat feia poc més d'un any, al número 3 del carrer Josep Caminals, de Roda de Ter, en un pis de planta baixa que li va deixar l'amic Emili Teixidor. Feia disset anys que li havien diagnosticat esclerosi múltiple i feia el mateix temps que la seva vida quotidiana experimentava una minva gradual d'autonomia. Per això, l'home del poema és de «fusta», mancat de flexibilitat. El veiem -o em veig o potser ets veus- fent un repàs introspectiu i malenconiós, en un paisatge de tarda. Ai, «la tarda»!, aquest espai de temps tan apreciat per l'autor en què la llum intensa d'hivern toca els objectes i dibuixa ombres esbiaixades; aquell moment que el va veure marxar l'11 de novembre de 2003.

Miquel Martí i Pol escrivia, l'octubre de 1987 a *Joc d'escacs*, «l'home, el pobre home que hi ha en mi, ha guanyat la partida al poeta. I ocupa el seu lloc. I imposa els seus petits problemes al poeta. I el poeta calla i no sap com canviar les coses. El pobre home que soc em domina. Anys enrere el poeta dominava l'home». És el moment que el poeta vivia i així ho descobreix a través dels seus poemes. No en va el buit a les entranyes del protagonista del poema és «desmesurat». Així són els cicles vitals i la poesia. Així som tots nosaltres, és clar. I com Miquel Martí i Pol ens revela «a poc a poc/ recuperem la càlida tendresa/ del gest mig oblidat, que perdurava/ com perdura el perfum i la pregària/ de l'espígol madur» (text *L'espígol nou*).

Per saber-ne més

Trobem el poema al recull *Temps d'interluni*, escrit entre el maig de 1986 i l'octubre de 1988. Com es pot veure al manuscrit original, el poema és datat el 29 de desembre de l'any 1987. La primera edició del llibre és de 1990 (*Els llibres de l'Escorpí/Poesia*, 136, Edicions 62).

A *Temps d'interluni* el lector trobarà quatre parts diferenciades que pot llegir com si es tractessin de quatre llibres diferents. Segons el mateix poeta, tot el poemari respon a diversos intents fallits de llibres diversos: cadascuna de les quatre parts respondrien a diverses temptatives no assolides (vegeu Josep Paré: *Temps d'interluni de Miquel Martí i Pol, Reduccions. Revista de poesia*, núm. 47, 1990, p. 84).

El llegat

El llegat Miquel Martí i Pol és propietat de la Diputació de Barcelona (<http://www.diba.cat/ca>) i gestionat per la Fundació Miquel Martí i Pol (<http://miquelmartiipol.cat/>). Es conserva a l'espai Miquel Martí i Pol de la Biblioteca Bac de Roda de Ter.

Montse Caralt (una de tantes interpretacions).